

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sponsvs Sangvinvm

Zachmoorter, Michiel

T'Antwerpen, [1641]

De II. Statie. De plaetse der verraderije van Iudas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35954

verraden van Iudas, 2. statie, 21

D E I I. S T A T I E.

De plaetse der verraderije van
Iudas.

Hier wordt den Verlosser des we-
relts van sijnen verrader ghekust,
de wreede Ioden ghelevert, als
roover ende moordenaer ghevan-
ghen, ghekoort, ghetrocken, ghe-
sleypt.

GHE-

G H E B E D T.

O Lief. hebber der zielen / die
 ulwe gheswozen vbanden zijt
 in't ghemoet ghecomen / die u van
 den verrader Judas hebt laeten
 ruffen / die als eenen misdadighen
 u hebt laten vanghen / binden / ende
 trecken: wy bidden u hertelijck /
 beneemt de cracht aen alle onse
 sienlijcke / ende onstienlijcke vban-
 den: wilt doch onse sondighe ziele
 ghenadelijck ontmoeten / name-
 lijck inde benaude ure onser doot.
 bindt ons van nu af sterckelijck
 met de banden uwer crachtigher
 lief de / op dat wy hier beginnen
 met alle liefde u te loben ende te
 dancken / ende hier naemaels met
 alle de Heplighen in alle eeuwen der
 eeuwen. Amen.

M E D I T A T I E.

Bereydinghe-

Eerste deel der Meditatie.

Ghemerckt dat ghy nu ver-
 staen hebt / Christen ziele / dat
 bidden is met Godt te handelen
 ende

verraden van Iudas, 2. stacie, 23

ende te spreken / met Godt / die
hemel ende aerde verbult / by den
welcken gheleken alle menschen
min dan stof zijn / daerom siet
het selve te doen met de meeste
eerbiedinghe die u moghelijck is :
ende op dat u ghebedt hem aen-
ghenamer zy / recht u meyninghe
ende seght hem / dat ghy dat om
gheen ander eynde noch opsicht
doenen wilt / dan om hem alleen-
ne te behaghen / ende synen liefften
wille te volbrēngghen / soo ghy in-
de voorgaende bereydinghe ghe-
leert zyt.

HISTORIE.

Tweede deel vande Meditatie.

NAdemael dan dat den Heere
I E S V sijn ghebedt met sulck
eene onbegrijpelycke benauwt-
hepdt hadde ghesproken / al was
sijn teer lichaem vercranckt door
het veel bloedt dat hy ghesweet
hadde / nochtans met een cloecke
begheerte van die bitter doot
om 's menschen salighepdt te
sterben / soo comt hy tot sijne

Disci-

24 Den Bloedigen Bruydegom

Discipelen / die hy heeft slapende
ghebonden / en dien tijdt dat hun-
nen Heere ende Meester was in
die uiterste benauwothepdt / die
welcke hy saechtmoedelijck ghe-
weckt heeft / ende met weemoe-
digh herte vermaent / dat het nu
gheen slapens tijdt en was / als
hy soo wezedelijck ghebanghen
moest worden van die scharen der
soldaten / die nu soo naer waren /
datmen hem ghedrups was hoo-
rende / want eer hy noch dese
woorden volproken hadde / siet
daer is Judas synen Apostel
ghetomen vooz aen als Capiteyn
en Leydtsman van alle dese wee-
de dienaers ende beulen / hebben-
de hun dit tecken ghegheben ; die
ick kussen sal / die is't die ghy van-
ghen moet / ende listelijck leyden /
want anders hy soude u ontgaen.
Ende om sijne belofte te volbren-
ghen / soo is den verrader tot sij-
nen Meester ghetomen / ende met
synen stinckenden mont heeft dar
aenschijn ons Salighmakers ge-
kust / seachende: Weest ghegroet

Meester,

Meester, Iesus siende dit verra-
 ders stuck sijns liebe Discipels /
 aen wie hy soo veel liefde ende wel-
 daden ghetoont hadde / als ver-
 getende die onghenadighe tozmen-
 ten / die hem terstonts aenstaen-
 de waeren / meer ghewont zijnde
 van het medelijden van synen
 Discipel die hy verloozen sagh
 gaen / dan van sy selfs noodt / be-
 gint hem toe te spreken / met de
 liefste woorden die hy conste / om
 daer door syn herte te vermoo-
 wen / seggende : Mijn vrient waer
 toe sijt ghy ghecomen? Al oft hy
 wilde segghen. O Iuda mynen
 beminden Discipel / konde ghy wel
 in u herte ghebinden / dat ghy mi
 met eenen kus verraedt / den ghe-
 ne die u met soo veel liefde heeft
 voorszommen? Maer merckende
 sijne hertnechighe onbeweghelijck-
 hepdt / om te toonen dat al was't
 dat syn onnoosel menschepdt was
 teghen die doodt soo schroomende /
 dat hy nochtans de selbe gewillich
 was aenbeerdende / soo is hy die
 schaeren te ghemoete ghegaen /

ende heeft hen ghebzaeght wie sy
 sochten. Ende hebbende vooz ant-
 woorde ghegeven dat sy Iesum van
 Nazareth sochten; Soo heeft hy
 hun gesept: Dien ben ick; 'twelck
 niet soo haest uyt ghesproken en
 was oft alle sijne byanden zijn te
 rugghe in onmacht gheballen.
 Maer op dat der menschen sa-
 lighepdt niet langher uyt-ghe-
 stelt en soude worden/ ende om dat
 sy gheen onschult en souden heb-
 ben van haere sonde/ soo heeft hy
 hun weder ghegeven gheboelen/
 ende cracht om op te staen/ ende
 ander-mael ghebzaeght wien sy
 sochten/ obstinater als te boezen
 gheantwoort hebbende/ Iesum van
 Nazareth, soo heeft hy hun ghe-
 sepd: Ick ben't. Nademael dat
 ghy my soecht/laet dese mijne Dis-
 cipelen onghelindert wech gaen;
 ende soo haest als hy dese woorden
 hadde ghesproken/ ende hun macht
 over sy-selven hadde toeghelaten/
 die rasende bezen hebben dat on-
 noosel Lammecken omringelt/op-
 geballen/gegrepen/ende gebangen.

Con-

Consideratie oft overlegginge
van dit mysterie.

Derde deel der Meditatie.

Soudenten / o mijn ziele / iet
saechtmoedigher konnen ghe-
pepsen dan dat dit Lammeken te
ghemoet ghegaen is dese honghe-
righe wolven sonder troost oft
consolatie ; ghemerckt / dat sijn lij-
den soo luttel ter herten ginck
aen sijn liefste Discipelen / dat sy
laeghen slapende / hy dat patien-
telijck lijdende / gaet cloeckelijck
Judam ende alle de schaeren te
ghemoete / om u te toonen dat niet
teghenstaende die groote breefe
die sijn natuere hadde van dat lij-
den / nochtans uwe salighepdt
hem meer ter herten ginck / dan
sijn eyghen leuen / ende daerom
noch verbaest vande menighthe
van sijn bypanden / noch wijckende
om die grouwelijckhepdt der toz-
menten / die sy hem souden aen-
doen / noch achterwaerts siende
om u onweerdighepdt / soo gaet
hy tot hen / ende en hepdt niet dat

Hy sonden tot hem comen. Maer
 Heere waer gaet ghy? weet ghy
 dock wel wat ghy doet? weet
 ghy niet dat het u dootlijck by-
 anden zyn / die uwe doot ghe-
 socht / ende gheswozen hebben?
 Heere indien ghy voort-gaet /
 weet voorzeker datter noch pijn-
 ne / noch toyment / noch wreetheyt
 die pepnselijck sal wesen / en is /
 diese aen u sparen sullen. Hy gaet /
 mijn ziele / ende om dat mijnē raet
 u schaedigh is / al waere hy hem
 profytigh / om dat hy u lieber
 heeft dan sy-selven / soo en hoozt hy
 daer niet naer / maer hy gaet
 voort / ende siet den eersten die hem
 ontmoet / dat is synen beminden
 Discipel Judas / die hy soo ghe-
 naedelijck gheroepen hadde / die
 hem desen wreden aenslach heeft
 bereydt die hy sochte verradelijck
 te decken / ende al oft hy naer syn
 ghewoonte by synen meester co-
 mende nieuwers af en wiste / soo
 heeft hy onsen Saligh-maecker
 willen kussen. Heere / Heere / wacht
 u / en kust hem niet; want desen
 uwen

woen Discipel is eenen schel-
 schen verrader die desen kus heeft
 ghegheben aen uwe vanden tot
 een teecken om u te vanghen / met
 dit teecken der liefden soeckt u den
 valschen verrader te brenghen in
 de doodt; en kust hem togh niet/
 want sy gheen ander teecken en
 hebben om u te kennen / ende ghy
 sult soo moghen ontgaen. Kust
 ghy hem noch? is het oock mo-
 ghelijck? waer condit ghy dat oock
 binden van woen verrader / ende
 sulck-eenen valschen verrader / u
 te laten kussen? Maer ten minsten
 Heere als ghy immers dat doen
 wilt seght hem wel sijn salig-
 heyd / bekijft hem wel / ende vol-
 ghens sijn verdiensten strafte hem;
 Amice ad quid venisti? Vriendt
 waer toe zy-dy ghekomen? Juda
 mijnen beminden Discipel / kondt
 ghy oock wel in u herte ghebin-
 den / dat ghy my / my segghe ick /
 die u soo bemint hebbe jae noch
 beminne / verraedt / ende verraedt
 met eenen kus / met een teecken
 der liefden / hoe condit ghy dat oock

30 Den Bloedigen Bruydegom

ghedoen ? hebt medelijden met u
selben / laet het u leet wesen / alle-
vert ghy my inde doodt / ick false
gheerne sterben om u te moghen
berghen / ende het leven u daer
mede te geven. Maer Judas blijft
verhardt. Ach Judas boose crea-
tuere ! o schelmischen verrader / o
galghen-aes / ende brandt-stock
des ewighs byers ! hoe en rij-
sen u hazen niet op van schroom ?
durft ghy met uwen onsalighen
mont gheraecten dat aenschijn /
dat die Enghelen dooz groote
eerbiedinghe niet en durben by-
kans aenschouwen ? hoe meent
ghy die ewighe wijsheydt des
Vaders te bedrieghen ende ver-
raden met eenen kus ? Is het docht
wel moghelijk / dat ghy in soo
luttel tijds dat ghy het goet ghe-
selschap verlaten hebt van uwen
Meester / ende mette quaede ver-
keert hebt / zijt soo verandert dat
ghy van Apostel vercondigher des
Heeren zijt ghe worden sijnen ver-
rader / ende hebt hem gaen ver-
coopen dooz een cleyn gelt ; en dat
meer

verraden van Iudas. 2. stacie. 31

meer is / en hebt hem niet alleens
bercocht ende verraden / maer hoe
lieffelijck dat hy u toe spreekt en
laet ghy u hertte niet vermozwen ?
hoe ist moghelijck dat die aerde
u niet en verflindt ? hoe en brenken
u die duybels den necke niet ? hoe
en sincht ghy niet beneden in dien
helschen brandt naer u verdienste.

Affectie ofte Voornemen.

Vierdedeel der Meditatie.

Mer al soethens / mijn ziele /
hoe laet ghy u soo wegh
draeghen door ongheregelde vpe-
righeddt / beschuldighende die
minst quaet ghedaen heeft / ende
vyp-latende die de meeste schuld
heeft ; Ten is niet soo ghy u
laet duncken / Iudas en heeft dit
berraet niet alleen bedreven / ende
hy en heeft dat maer eens ghe-
daen / ende andere hebben't hy
hondert-mael ghedaen : ende in-
dienghy hem oordeelt weerdigh
te wesen van sulcke tozmenten om
eens / wat pijnne sullen die andere
verdient hebben ? Ghy weet wel /

32 Den Bloedigen Bruydegom

ende het is waer / dat Godt de sonde soo haet / dat hy liever noch eens soude comen sijn passie ende doodt lijden / dan noch met een doodt-sonde versmaedt ende ont-eert worden. Al de ghene dan die een doodt-sonde doen / die komen alsoo veel alst in hen is Christo weder alle sijnne pijnen te vernieuwen ; jae doen noch argher / want sijn pijnen en ballen hem soo swaer niet als humme sonden. Wat straffe dan hebt ghy verdient / die soo dickmaels uwen Godt hebt verraden / met eenen kus ghelebert aen sijnne vanden / ghepynight / ende ghecrupst / die soo dickmaels hebbende hem pepg ghekust dooz het Sacrament der biechten / hebbende aen sijnne tafele gheren / jae hem selven ghenut in u lichaem ende ziele / hebt cozts daer naer u ziele den duyvel dooz de sonde overghelebert ; heldy dan begeerte dan te roepen / ende den verrader te versaecken / roept op u selven / want ghy meer schuldt hebt dan hy. Is hy onweerdigh dat Chri-
stus

stus hem den kus biedt / soo zij-
 det ghy soo veel meer / als ghy u
 verraderije dickwilder hebt ver-
 nieuwt. Maer ghelijck hy Ju-
 dam niet en heeft versmaedt /
 maer vergiffnisse gheboden / had-
 de hy die willen aenweerden / ende
 het quaet gheselschap laeten : soo
 doet hy u oock. Siet dat ghy die
 niet en versuynt maer waer-
 neemt / daerom neemt vooz u u-
 wen beminden nimmermeer te
 verlaeten / dickmaels op hem te
 peynsen / gheduerelijck u liefde
 tot hem ontsteken te houden / maer
 habent al / d' oorzaecken der sonden
 ende alle quaedt gheselschap te
 schouwen / naemelijck van sulcke
 oft sulcke plaetsen ofte persoonen
 die u occasi gheben van te sondi-
 ghen / ende danckt hem van sijn
 groote goedertierenhejdt / ende
 onsprekelijcke liefde.

DEN WEGH.

CHristus is van dese plaetse ghe-
leydt ghetrocken, ghesleypt tot
Annas, deur eenen wegh over de
beke Cedron, van twee duysent
drie hondert t'festigh treden.

De Beke van Cedron.

Onsen Heere Iesus met spottē, laster-
en gecken worde jammerlijck ge-
trocken door het water vā Cedron

Maereert dat dit niet ghenomen en
wort voor eē Statie / maer voor eenē
deurganc oft passagie / en de en istaet
daerom op gene sekere maete / wort
niet min hier op gheselt een gebedt.

GHE-

G H E B E D T.

Merom zijt ghy o
 Heere vā een ieder
 verlaten ! van een
 ieder gestootē / ende
 aldus door de Be-
 ke van Gedron dan
 ghesleppt? om ons
 te leeren dat wy immers u souden
 by-staen / u door nat ende droogh
 volgen / ende cloeckmoedelijck ver-
 draghē al dat ons in desen wegh
 des Lebens te lyden staet totter
 doot toe.

Seyndt uwe heylighe gratie o
 Heere ! leydt / jae trecht ons sterck-
 helijck naer uwen liefsten wille
 door de weghen onser alder-seker-
 ste saligheydt / op dat wy hier be-
 ginnen met alle liefde u te loben
 ende te dancken / ende hier naer-
 maels met all de Heyligen in alle
 eeuwen der eeuwen. Amen.